

Handleiding

Instapprogramma Staal Taal

OVER DIT INSTAPPROGRAMMA

- Dit instapprogramma is bedoeld voor het eerste jaar dat jouw school met *Staal 2 Taal* gaat werken. De leerkrachten en de kinderen van groep 4 tot en met 8 maken kennis met de structuur, opbouw en materialen van *Staal 2 Taal*. De structuur en materialen zijn in alle leerjaren gelijk.
- Het instapprogramma bestaat uit deze handleiding en de themahandleiding. Daarnaast gebruik je de materialen van *Staal 2 Taal*: het magazine, het werkboek en de digibordsoftware.
- Lees als voorbereiding de Algemene handleiding door. Dan ben je op de hoogte van de uitgangspunten en de opbouw van *Staal 2 Taal*.
- Laat de kinderen vooral zelf ontdekken. Met de *Staal*magazines doen zij dat elke keer opnieuw. De lessen hebben een duidelijk opbouw, de kinderen zullen snel begrijpen hoe het werkt.
- Met het instapprogramma raak je snel vertrouwd met *Staal 2 Taal*. Doe daarnaast in het eerste thema meer opdrachten samen dan in de handleiding staat, dan wennen de kinderen op een veilige manier aan de nieuwe structuur. Beoordeel zelf in hoeverre de groep dit nodig heeft.
- Er is geen inhoudelijke voorbereiding op het leerstofaanbod. *Staal 2 Taal* omvat de taaldomeinen woordenschat, taalbeschouwing, tekstbegrip, spreken en luisteren en schrijven. De taaltaken in deze taaldomeinen worden concentrisch aangeboden en komen in de verschillende leerjaren terug.
- Hang na het instapprogramma eventueel de poster *Zo werken we met Staal 2 Taal* op in de klas.

ZO ZIET HET INSTAPPROGRAMMA ERUIT

Alle thema's van *Staal 2 Taal* zijn bedoeld om kinderen te verrassen en te prikkelen. Voordat kinderen weten aan welk thema ze gaan werken, geef je hun een raadsel mee (grej van Staal). Idealiter denken ze daar een dag of een weekend over na. Zo maken ze alvast spelenderwijs kennis met het onderwerp van het thema. Het antwoord op het raadsel en de microles maken de kinderen nieuwsgierig naar de rest van het thema. Om dit effect te

maximaliseren raden we aan om het magazine en het werkboek pas uit te delen nadat je de microles grej van Staal hebt gegeven.

Start de woensdag of donderdag voorafgaand aan het reguliere lesprogramma met het instapprogramma.

Het lesprogramma voor het eerste thema in het jaar kan er dan als volgt uitzien:

	van input	>	naar	>	output
	instapweek	week 1	week 2	week 3	week 4
maandag		Les 1 Woordenschat	Les 6 Woordenschat	Les 11 Toepassen	Les 14 Woordenschat- spel
dinsdag		Les 2 Taal- beschouwing	Les 7 Taal- beschouwing	Les 12 Toepassen	Les 15 Woordenschat- toets (facultatief)
woensdag		Les 3 Tekstbegrip	Les 8 Tekstbegrip	Verdiepingsles A Tekstbegrip	Verdiepingsles B Tekstbegrip
donderdag	Raadsel grej van Staal	Les 4 Spreken en luisteren	Les 9 Spreken en luisteren	Les 13 Toepassen	Verdiepingsles C Tekstbegrip
vrijdag	Microles grej van Staal + Instaples	Les 5 Schrijven	Les 10 Toepassen	Uitlooples	Uitlooples

GREJ VAN STAAL

RAADSEL VAN GREJ VAN STAAL

Lesdoel – *De lesduur is 5 minuten.*

De kinderen denken na over het raadsel en maken (spelenderwijs) kennis met het onderwerp van het thema.

Materiaal

- digibordsoftware

- 1 Zet het raadsel op het digibord klaar zonder dat de kinderen het thema zien. Klik daarvoor in de digibordsoftware op het nieuwe thema en kies voor grej van Staal.
- 2 Laat de kinderen nadenken over het raadsel. Stimuleer hen om er thuis verder over na te denken, onderzoek te doen of het te bespreken met hun familie.

MICROLES GREJ VAN STAAL EN INSTAPLES

Lesdoel – *De lesduur is 30 minuten.*

De kinderen:

- krijgen het antwoord op de grej van Staal;
- horen al veel woorden die in het thema aan bod zullen komen;
- leren uit welke materialen *Staal 2 Taal* bestaat en op welke momenten die gebruikt worden;
- leren hoe een thema van *Staal 2 Taal* is opgebouwd.

Materiaal

- digibordsoftware
- printblad microles grej van Staal – Leerkracht (deze vind je in de digibordsoftware bij Thema-info)
- magazine (uitdelen bij punt 6)
- werkboek (uitdelen bij punt 6)

- 1 Geef het antwoord op het raadsel.
- 2 Geef daarna de microles grej van Staal. Lees de tekst voor die op het printblad microles grej van Staal staat. Gebruik de afbeeldingen op het digibord ter ondersteuning van je verhaal. Klik daarvoor in de digibordsoftware op het betreffende thema, klik op week 1, kies voor Les 1 – Woordenschat en kies stap 1 Microles.
- 3 Vertel dat elk thema begint met een grej van Staal. Voorafgaand aan het thema geef je het raadsel op. Bij de start van het thema geef je het antwoord op het raadsel en gaan jullie aan de slag met het thema.
- 4 Vertel de kinderen dat ze vanaf dit jaar gaan werken met een nieuwe taalmethode en dat jullie in deze les gaan kijken hoe de methode eruitziet en hoe je ermee werkt.
- 5 Elk thema bestaat uit vier weken en in elk thema maken de kinderen een ander eindproduct. Soms is dat een strip, soms een instructie of het slot van een spannend verhaal, een voice-over bij een filmpje of een script voor een podcast. In de vier weken werken de kinderen stap voor stap naar het eindproduct toe.
- 6 Per thema zijn er een magazine en een werkboek. Deel deze uit en geef de kinderen een aantal minuten om ze te bekijken. Bespreek dan: Wat valt je op? Wat lijkt je leuk? Welke rubrieken heb je gevonden?
- 7 Bespreek en bekijk samen verschillende onderdelen in het magazine: de inhoudsopgave, de strip achter op het omslag, de Sterke Staaltjes met de puzzels, →

- de rubriek Lekker lezen, maar ook de verschillende teksten uit boeken met de boekomslagen, de woorden van de week en de woordenlijst achterin.
- 8 Wijs de kinderen op de zwarte rondjes met nummers bij de teksten, de bronnummers. De bronnummers komen terug in het werkboek.
 - 9 Vertel dat er heel veel te ontdekken valt in ieder magazine. Niet alles uit het magazine hoort bij een taalles. De kinderen mogen het magazine dus ook in hun vrije tijd lezen en gebruiken. Het is niet erg als ze een tekst al een keer gelezen hebben voor de les begint. Ook mogen de kinderen de puzzels maken als ze daar tijd voor en zin in hebben. Geef wel de tip om dat met potlood te doen, zodat ze de antwoorden in de les nog kunnen verbeteren. Vaste onderdelen in het magazine die niet standaard bij een les horen zijn: de eerste pagina, de rubriek Lekker Lezen en de strip achter op het omslag. De antwoorden op de Sterke Staaltjes staan achter in het magazine, net als eventuele andere antwoorden bij de artikelen.
 - 10 Wijs de kinderen op de eerste pagina van het magazine. Deze pagina hoort nooit bij een specifieke les, maar helpt om ze het thema in te trekken. Je kunt de kinderen nu deze eerste pagina laten maken en die daarna samen bespreken.
 - 11 Pak het werkboek erbij en bespreek de opzet. In het werkboek staat steeds boven aan de pagina het nummer en het onderwerp van de les. Geef de kinderen een aantal minuten de tijd op dit te bekijken en bespreek dan een aantal vaste onderdelen in het werkboek. Het werkboek gebruiken de kinderen wél alleen in de taallessen, ze werken daarin niet vooruit.
 - 12 Wijs bij een willekeurige les op een bronnummer dat bij een opdracht staat. Dit bronnummer verwijst steeds naar een bron met hetzelfde nummer in het magazine.
 - 13 Bij iedere les hoort een cartoon en een Zo zit het. Zo zit het is de uitleg van wat kinderen in die les leren. Hierop kunnen zij tijdens het maken van de opdrachten altijd terugvallen.
 - 14 Bij vijf lessen in het thema (les 2, 5, 7, 10 en 12) hoort bij Zo zit het een filmpje. Dat zie je aan het filmicoon. Dit filmpje staat in de digibordsoftware: klik op het filmicoon van Zo zit het. Bekijk samen met de kinderen een Zo zit het-filmpje.
 - 15 Wijs de kinderen op Kijk terug onder aan de pagina: hier kijk je altijd terug naar wat je in die les geleerd hebt.
 - 16 Lees samen Meer oefenen onder aan de pagina van les 1, 2, 6 of 7 en bekijk wat je kunt doen om meer te oefenen. Soms staat er ook een schooltaalwoord met de betekenis onder aan de pagina in het werkboek. Wijs er een aan.
 - 17 Ga op zoek naar de verschillende iconen in het werkboek en bespreek hun betekenis.
 - Er hoort een filmpje bij.
 - Er hoort een audiofragment bij.
 - Samenwerken in tweetallen of groepjes.
 - Dit is een staalmaatje. Hier is extra aandacht voor de spelling- en grammaticaregels.
 - 18 Bespreek waar je de antwoorden kunt vinden. De antwoorden van de meeste opdrachten vind je in de digibordsoftware. Bij sommige lessen zijn er geen antwoorden, dan is er niet maar één goed antwoord of gaat het om een mening.
 - 19 Vertel de kinderen tot slot dat jullie maandag met les 1 Woordenschat beginnen.